

viivilla.se

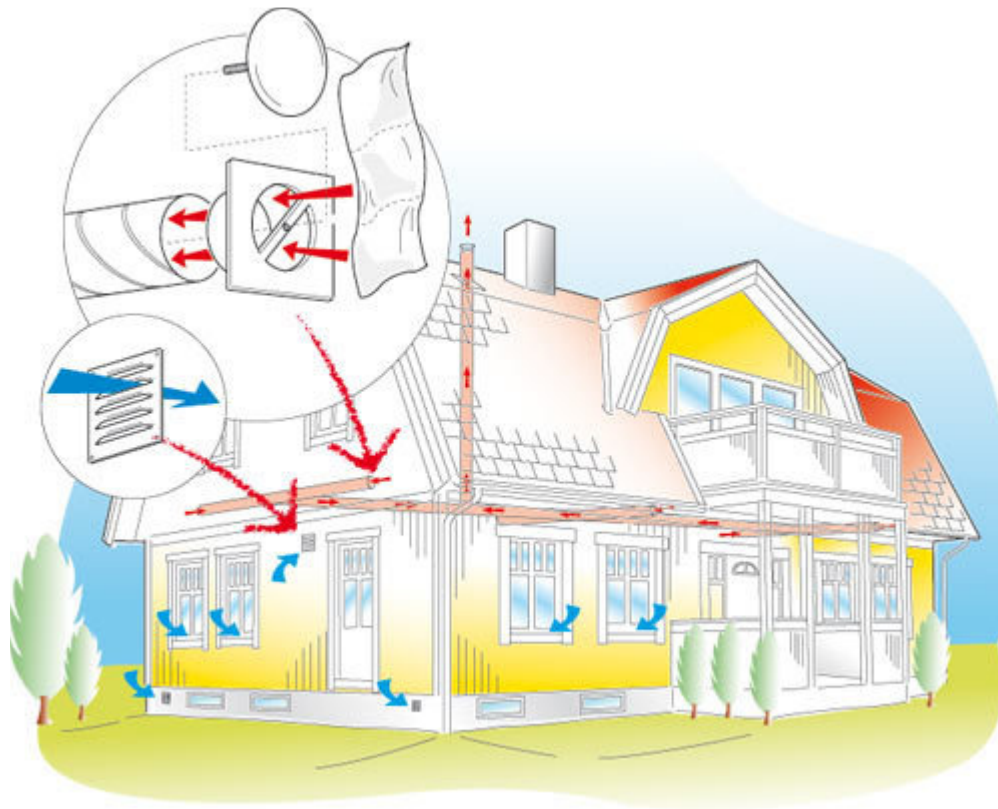
[f Dela på Facebook](#)

Fredag 15 januari 2010. ViV nr 1/2010

Betyg:4,0

Husdoktors recept för ett friskt hus - Ventilation

Se upp vid renovering och rengör FTX-system ofta.

Principen för mekanisk ventilation – luft sugas med takfläkt ut genom utluftventiler och ersätts med ny via tilluftventiler. Håll alla kanaler rena och öppna. Prova att hålla ett papper framför utluftventilen, det ska sugas mot ventilen. Täpp aldrig igen tilluftventiler.

Största fällorna:

Självdagsventilation är vanligast i hus byggda före 1970. När husen byggdes tätare för att spara energi under 70-talet behölls ofta självdraget och många fick fukt- och mögelproblem. Se därför upp med renovering och ombyggnad av äldre hus som ändrar dess klimat. Vid tilläggsisolering kan luftomsättningen ändras om den "naturliga" ventilationen försvunnit.

Ett vanligt fel är att man sätter igen utsugsventilen i rummen genom att exempelvis tapetsera över dem, berättar Petri Tuomela, teknisk konsulent på Sveriges Skorstensfejaremästares Riksförbund och Vi i Villas expert.

– För att få ut luft måste du också få in luft. I äldre hus finns tilluftsventilerna ofta under fönster. De kan upplevas som dragiga och kalla och sätts därför ibland igen. Då återstår bara för uteluften att ta sig in via otätheter.

Frånluftsventilation är vanlig i hus byggda från 1970. Ventilationssystem som inte rengörs regelbundet fungerar mycket sämre. Inomhusluften letar sig ut där den kan, så förutom dålig luft kan fuktproblem bli följden.

Ännu känsligare är från- och tilluftsventilation med återvinning (FTX-system), som är vanliga i hus byggda från 1980.

– Här blir filtren lätt igensatta och då försämras funktionen jättemycket.

Det gäller också att se till att tryckförhållandena blir rätt i ett tätt, väl isolerat hus, påpekar Petri Tuomela. Om du eldar i braskamin och har fläkten igång kan det annars börja ryka in. Tänk på att det ska finnas tilluft till alla funktioner.

– I väldigt välisolerade hus dimensioneras ventilationen efter de ventilationskrav som finns. En braskamin utöver detta kan innebära att det kan bli jättesvårt att få igång brasan på grund av otillräckligt tillufttillförsel.

Principen för ventilation är ungefär densamma vad gäller krypgrunder och vind. Ofta är det fullt tillräckligt om det finns ventiler så att utrymmet luftas igenom. Men se upp vid exempelvis tilläggsisolering så att ventilerna inte sätts igen med fuktskador som följd.

Det kan även uppstå problem med radonhalten om ventilationen i krypgrunden är för dålig.

Kolla att:

Se över ventilationssystemet ofta! Ju mer komplicerade system desto oftare.

Se till att kanaler, fläktar och ventiler är rena – annars finns risk att luftväxlingen blir otillräcklig och fläkten ineffektiv.

Symptom på dålig ventilation kan vara imma på fönstren, särskilt i badrum lång tid efter dusch. Om matos sprider sig i huset. Att det känns instängt. Eller återkommande trötthet och huvudvärk.

– Ett enkelt sätt att kolla att den mekaniska ventilationen fungerar är att hålla ett papper mot utluftventilen – pappret ska sugas mot ventilen, tipsar Christer Harrysson.

Åtgärd:

FTX-system behöver mycket underhåll. Kanaler, ventiler, fläktar och ventilationsaggregat ska rengöras regelbundet, filter ska bytas.

Kolla filtren om du har ventilation med värmeväxlare. Och se till att ha extra filter hemma, råder Petri Tuomela.

Ska du utföra förändringar i huset, kontakta antingen en vvs-ingenjör som är duktig på ventilation eller skorstensfejarmästaren.

– Skruva inte igen ventiler, då rubbar du hela balansen i huset. Se till att skorstenens kanaler är öppna. Ta hjälp av sotaren.

På vind och i kryppgrund, rådgör om antalet ventiler och så vidare med byggingenjör eller kunnig snickare.

Varning!

Skruva inte igen ventiler för att det känns dragigt. Då får du problem.

Olika ventilationstyper:

Självdraagsventilation är vanligast i hus byggda före 1970. Uteluft går in genom ventiler och otätheter. Den använda inomhusluften tar sig ut genom imkanalen i murstocken och eventuella frånluftskanaler från rum och badrum. Självdrag fungerar bäst på vintern med stora temperaturskillnader mellan ute och inne.

Frånluftsventilation är vanlig i hus byggda från 1970. Luft tas in genom ventiler, inomhusluft förs ut via frånluftsfläktar. En frånluftvärmepump kan kopplas till frånluftsfläkten för att återvinna värmen i ventilationsluften.

Från- och tilluftsventilation med återvinning (FTX-system) är vanliga i hus byggda från 1980. Bostaden ventileras med en tilluftsfläkt och en frånluftsfläkt via två kanalsystem. Tilluften går till sovrum och vardagsrum, frånluft tas från kök och badrum och ventileras ut efter att först ha avgett sin värme till tilluften i en värmeväxlare.

Av Maria Backman, Illustration Ralf Kronholm, ViV nr 1/2010

 [Twingly bloggsök](#)

1 blogginlägg länkar till den här artikeln

[Mitt specialdesignade nya kaliforniska lyxbadrum](#)

den 30 januari 2010 [Det Progressiva USA](#)

Relaterat innehåll

- [ventil](#)

- [ventilation](#)
- [Bygg](#)
- [Bygga](#)
- [sug](#)
- [fukt](#)
- [grund](#)
- [drag](#)
- [ask](#)
- [Isolera](#)
- [Isolering](#)
- [kamin](#)
- [krypgrund](#)
- [Renovera](#)
- [Renovering](#)
- [Braskamin](#)
- [Skorsten](#)
- [spara energi](#)
- [sten](#)
- [Tak](#)